

08
επαναληπτικά
θέματα

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ
ΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΘΕΜΑ Α1

A.1.2. 1. Γεώργιος Α΄ → β, δ, στ, η

2. Όθωνας → α, γ, ε, ζ

A.1.2. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

α. Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής (1923) → σελ. 151 – 152 «Με βάση... ανταλλαξίμων».

β. Οργανισμός → σελ. 140 – 141 «τον Ιούλιο 1914... κλήρο».

γ. Αρχή της δεδηλωμένης → σελ. 78 – 79 «Παρά την έντονη... τοπίου».

δ. ραλλικό κόμμα → σελ. 92 «Το ραλλικό κόμμα... ανάπτυξη».

ΘΕΜΑ Α2

A.2.1. → σελ. 82 «Για την επιλογή... εξυπηρετήσεις».
σελ. 84 «Η οργάνωση... περιφέρειας».

A.2.2. → σελ. 251 «Παράλληλα... Έλληνες» και περιληπτική αναφορά στα γεγονότα που ακολουθούν.

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΘΕΜΑ Β1

α. Βιβλίο → σελ. 208, Ενότητα 3. *Τα πρώτα νέφη*

«Το θετικό και αισιόδοξο κλίμα των δύο πρώτων ετών της λειτουργία του νέου καθεστώτος στην Κρήτη, που ονομάστηκε Κρητική Πολιτεία και εφαρμόστηκε στις 10 Δεκέμβρη του 1899, άρχισαν να σκιάζονται απειλητικά σύννεφα, ... κρίση».

Παράθεμα → Στις 24 Ιανουαρίου 1899 πραγματοποιήθηκαν γενικές εκλογές και στις 8 Φεβρουαρίου συνεδρίασε με πρόεδρο τον Ιωάννη Σφακιανάκη η νέα Γενική Συνέλευση που περιλάμβανε 138 χριστιανούς και 50 μουσουλμάνους πληρεξουσίου και σε δύο μήνες ολοκληρώθηκε η επεξεργασία και η ψήφιση του Συντάγματος της Κρητικής Πολιτείας, που δημοσιεύθηκε στην επίσημη εφημερίδα στις 16 Απριλίου. **Βιβλίο** → «Το Σύνταγμα της Κρητικής Πολιτείας... συμπεριφορά».

Παράθεμα → Προέβλεπε τη λειτουργία ενός υποτυπώδους κοινοβουλευτισμού σε συνδυασμό με την ύπαρξη ενός πανίσχυρου ηγεμόνα με ευρείες εξουσίες, που σύμφωνα με την παρατήρηση του Ελευθέριου Βενιζέλου ο κρητικός λαός δε θα παραχωρούσε σε κανέναν άλλον.

Βιβλίο → «Επιπλέον, ... διοίκησης»

Παράθεμα → Οι μεγάλες δυνάμεις που είχαν υπό την κηδεμονία τους την Κρήτη, έθεσαν περιορισμούς στην εξωτερική και αμυντική πολιτική, διατήρησαν στρατό και την ψιλή επικυριαρχία του Σουλτάνου που δηλώθηκε με την τουρκική σημαία στη Σούδα. Το ιδίτυπο αυτό διεθνές και εσωτερικό καθεστώς δυσαρέστησε τον Ελευθέριο Βενιζέλο ο οποίος σχολίασε ότι αν και οι Μεγάλες Δυνάμεις αποδέχθηκαν την Κρητική Πολιτεία ως αυτόνομη, το περιεχόμενο του Συντάγματος δεν επιβεβαιώνει αυτό το χαρακτηρισμό, ο οποίος θα εφαρμοστεί μόνο μετά τη λήξη της Αρμοστείας, αλλά απλώς επιβεβαίωσε την πολιτική ύπαρξη της Κρήτης.

Βιβλίο → «Οι τοπικοί παράγοντες... Κρητών».

Παράθεμα → Η συμπεριφορά αυτή του Γεωργίου, που συχνά ήταν υβριστική και βάνανση σε βάρος των παλιών οπλαρχηγών και τοπικών ηγετών, δικαιολογείται από την πεποίθησή του ότι τη λύση της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα θα δινόταν από τις Μεγάλες Δυνάμεις, γεγονός που δεν ήταν σε θέση να χειριστούν οι τοπικοί πολιτικοί παράγοντες. Ο πρίγκιπας Γεώργιος δεν κατανόησε τη σημασία της πολιτικής κινητοποίησης των ίδιων των Κρητικών, καθώς και την εύλογη απαίτησή τους να κατευθύνουν το μέλλον του τόπου τους μετά από αιώνες αγώνων κατά των Τούρκων.

Βιβλίο → «Αλλά το πιο σημαντικό... μόνο διχασμού».

Συμπέρασμα → Η κρίση κορυφώθηκε στις 8 Μαρτίου 1901, όταν ο Γεώργιος απέλυσε το Βενιζέλο από το αξίωμα του υπουργού, γεγονός που αποτέλεσε την έναρξη των εξελίξεων για την εκδήλωση του κινήματος του Θερίσου.

β. Βιβλίο → σελ. 216, ενότητα 5, *Η αρμοστέια του Αλέξανδρου Ζαΐμη*

Μετά έξι μέρες από την αναχώρηση του πρίγκιπα Γεωργίου, ο οποίος είχε παραιτηθεί από το αξίωμα του Υπατου Αρμοστή της Κρήτης, ο Ανδρέας Ζαΐμης, μετριοπαθής και έμπειρος πολιτικός, ... 1906».

Παράθεμα → Παράλληλα, η δεύτερη Συντακτική Συνέλευση προχώρουσε στην ψήφιση νέου και πιο φιλελεύθερου συντάγματος στις 2 Δεκεμβρίου 1906.

Βιβλίο και Παράθεμα → «Η πολιτική ομαλότητα... παιδείας».

Το πιο σημαντικό είναι ότι οργανώθηκε για πρώτη φορά η Πολιτοφυλακή της Κρήτης, της τακτικής στρατιωτικής δύναμης του νησιού (1907), συνολικής δύναμης 1.155 ανδρών κατανεμημένης σε δύο τάγματα και επανδρωμένης από Έλληνες βαθμοφόρους, που τυπικά είχαν παραιτηθεί από τις τάξεις του ελληνικού στρατού. Εξελίχθηκε σε αξιόλογη δύναμη όπως φάνηκε αργότερα στους Βαλκανικούς πολέμους 1912-1913. Η παρουσία... νήσου. Η αποχώρηση των διεθνών στρατευμάτων άρχισε τον Ιούλιο του 1907 και ολοκληρώθηκε δύο χρόνια αργότερα. Ένα ευχαριστήριο... Ζητήματος.

ΘΕΜΑ Β2

Βιβλίο → Σελ. 53 – 54, ενότητα 9. Η κρίση του 1932

Εισαγωγή → Σελ. 53 «Η παγκόσμια οικονομική κρίση... ασιοδοξία»

«Οι πιο σημαντικές επιπτώσεις, ... καθεστώτα»

Παράθεμα → Οι χώρες της ανατολικής και νοτιοανατολικής Ευρώπης, η Ουγγαρία, η Πολωνία, η Ρουμανία, η Γιουγκοσλαβία, η Βουλγαρία, η Ελλάδα και η Αλβανία, χώρες με αγροτική οικονομία, σχεδόν όλες αντιμετώπιζαν μειονοτικά ή προσφυγικά προβλήματα, υπέκυψαν σε δικτατορικά καθεστώτα. Η οικονομική κρίση που δεν εκτονώθηκε λόγω της αδυναμίας των φτωχών μαζών να μεταναστεύσουν στις χώρες του Νέου Κόσμου, σε συνδυασμό με τις εσωτερικές απειλές και τους εξωτερικούς κινδύνους, υπονόμισαν τους κοινοβουλευτικούς θεσμούς σε τέτοιο βαθμό, ώστε η μετάβαση από την κοινοβουλευτική δημοκρατία σε στρατιωτικές ή βασιλικές δικτατορίες να πραγματοποιηθεί χωρίς σημαντικές αντιδράσεις.

Βιβλίο → Η Ελλάδα δεν ξέφυγε από το γενικό κανόνα.

Παράθεμα → Η καθυστερημένη έλευση της οικονομικής κρίσης του 1929, στην Ελλάδα επιδείνωσε το πολιτικό πρόβλημα. Η αποχώρηση του Βενιζέλου από την εξουσία μετά από τέσσερα χρόνια διακυβέρνησης της χώρας, εγκαινίασε άλλη μια περίοδο τετραετούς ανωμαλίας που κατέληξε στην επιβολή της δικτατορίας το 1936, καθώς η προσπάθεια των αντιπάλων του να διατηρήσουν την εξουσία τους με τη δοκιμασμένη μέθοδο της ενισχύσεως της θέσεώς τους στο στράτευμα προκάλεσαν δύο βενιζελικά στρατιωτικά κινήματα. Το ένα κίνημα εκδηλώθηκε το Μάρτιο του 1933 με επικεφαλής το Νικόλαο Πλαστήρα και το άλλο το Μάρτιο του 1935, με αρχηγό το Βενιζέλο - το πρώτο για να εμποδιστεί η ανάληψη της εξουσίας από τους Αντιβενιζελικούς, ενώ το δεύτερο για να προληφθεί υποτίθεται μοναρχική παλινόρθωση, αλλά κυρίως για να διευκολυνθεί η επάνοδος των Βενιζελικών στην εξουσία και των συνεργαζομένων αξιωματικών σε θέση ισχύος στο στράτευμα. Τα βενιζελικά κινήματα απέτυχαν και είχαν τα αντίθετα από τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα: οι βενιζελικοί έχασαν τα ερείσματά τους στο στράτευμα και καταργήθηκε η αβασίλευτη δημοκρατία. Το Νοέμβριο του 1935 επανήλθε στην Ελλάδα ο Γεώργιος Β', ο γιος του Κωνσταντίνου, με νοθευμένο δημοψήφισμα από

όσους είχαν συνεργαστεί στην κατάργηση του αβασίλευτου πολιτεύματος. Η ισοψηφία των δύο παρατάξεων στις εκλογές του Ιανουαρίου 1936 και η αδυναμία τους να δώσουν στη χώρα είτε μονοκομματική κυβέρνηση είτε κυβέρνηση συνεργασίας, διευκόλυναν την παραμονή στην εξουσία του Ιωάννη Μεταξά, ο οποίος ήταν γνωστός εχθρός του κοινοβουλευτισμού **(βιβλίο)** → και προχώρησε τελικά στις 4 Αυγούστου 1936, στην κατάλυση του κοινοβουλευτικού καθεστώτος και στην επιβολή δικτατορίας

Φροντιστήριο
Κ. Τούμπα
Αξιώτη